

[Hartvig Frisch.]

at det er lykkedes herved at holde Sukkerprisen for Forbrugerne nede paa et Leje af omkring 40 Øre pr. kg., medens den faktiske Pris, naar den indenlandske Afgift medregnes, ligger et Sted omkring 80 Øre; jeg hørte, at den ærede Ordfører for Udvalget nævnte 84 Øre, men jeg har af de Oplysninger, jeg har for mig, nærmest Indtryk af, at den ligger omkring 80 Øre. Dette Argument med de lave Sukkerpriser har Vægt, fordi vi derved har undgaaet, at Prisen paa dette vigtige Næringsmiddel er blevet jobbet i Vejret med Verdensmarkedsprisen.

Men saa tilføjer jeg, at nu i det andet Aar efter Krigen maa vi se i Øjnene, at det Tidspunkt nærmer sig, da Rørsukkerproduktionen i Troperne igen vil tage Konkurrencen op med Roesukkeret i Europa. Og naar vi saa kommer til Mætningspunktet paa Verdensmarkedet, vil Situationen med et Slag ændre sig, og hele den danske Sukkerproduktion vil komme i et helt andet Leje. Eksportmulighederne vil forsvinde, Sukkerpriserne i Verden vil falde, og hvad der under Krigen var en lav Pris for de danske Forbrugere, vil blive en Særpris eller det, som med et ildyldende Ord hedder en Monopolpris. Her vil det naturligvis hjælpe os, at vi under Krigen har holdt Sukkerprisen saa lav. Men ingen kan jo vide, hvornaar denne Pris alligevel vil blive underbudt, og maaske langt underbudt. Man maa erindre, at i Tiden omkring 1930 havde vi faktisk en Verdensmarkedspris paa Sukker af 5 Cent, det vil sige et Sted omkring 5 Øre pr. kg. Det er de Udsigter, jeg her peger paa, som den danske Rigsdag maa tage i Betragtning allerede ved dette Aars Ordning.

Det danske Socialdemokrati staar principielt paa det Standpunkt, at Sukkeravlen i Danmark skal opretholdes saavel af Hensyn til Erfaringerne nu med de to Verdenskrige som af Hensyn til det store Beskæftigelsesproblem, der er knyttet til hele denne Produktion. Det er vor principielle Betragtning. Men netop ud fra denne Betragtning maa det være afgørende for os ikke at foretage noget Skridt nu, der, før nogen aner det, kan blive en Hindring for en forsvarlig økonomisk Sukkerordning. Det er ud fra det Synspunkt, man skal se paa de Ændringsforslag, som vi har stillet eller har sluttet os til, henholdsvis er gaaet imod, saaledes som man vil se det af Betænkningen.

Først og fremmest har vi vendt os mod Tanken om en Udvidelse af De danske Sukkerfabrikkers Aktiekapital. Den vil efter vor Mening betyde en Belastning af dansk

Sukkeravl med en stedsevarende og statsgaranteret Renteafkastning. Det vil være den dyreste Maade for Sukkeravlen at modernisere Anlæggene paa. Helt bortset fra Selskabets Reservecfond, som naturligt bør bidrage hertil, kan man pege paa andre og langt billigere Laanemuligheder til Løsningen af denne Moderniseringsopgave. Det er med Tilfredshed, jeg har konstateret, at mine Betragtninger ved første Behandling over, hvad det vilde indebære at give en saadan Tilladelse, har baaret Frugt, og at vort Ændringsforslag herom nu er tiltraadt af den højtærede Handelsminister og af et stort Flertal i Udvalget, med Undtagelse af de Konservative.

Ved Siden heraf har vi foreslaaet at begrænse Aktieudbyttet til det gamle Maksimum af 6 pCt. som det første Skridt til igen at faa den gamle Ordning til at fungere, saaledes at den 6te Procent kan blive afhængig af, at Tantiømen til Roedyrkerne har kunnet udbetales. Der var Udsigt til, at et Flertal i Udvalget kunde have samlet sig om dette Ændringsforslag — jeg kan tilføje, at den højtærede Handelsminister erklærede i Udvalget, at han ikke ansaa dette for et Kabinetsspørgsmaal —, men det lykkedes alligevel ikke at faa det radikale Parti med, og herom vil jeg til Slut fremsætte et Par mere almene Bemærkninger.

Medens vi paa denne Maade over for Fabrikkerne har søgt og delvis naaet — kun delvis — at værne om den oprindelige Sukkerordnings Principper, har vi ogsaa over for Roedyrkerne vendt os imod en yderligere Inflation af Prisen. Det drejer sig her om den Præmiering for Arealudvidelser, som man jo sidste Aar kom ind paa, og hvortil vi ikke gjorde Indvendinger, saadan som den var formet i Fjor. Men nu vil et Flertal føje en fjerde Sats til — det er Ændringsforslag Nr. 3 — paa 40 Øre. Jeg har hørt refereret i Radioavisen, at vi Socialdemokrater er gaaet imod Præmieordningen. Det er jo ikke rigtigt. Det, vi er gaaet imod, er den yderligere Opskrining, der vil bringe den eventuelle Roepris op over 6 Kr. Naar vi betænker, at vi i 1932 begyndte med et Maksimum pr. Dobbeltcentner af 2 Kr. 10 Øre, er det med Henblik paa Fremtidens Usikkerhed indlysende, hvor farligt det vil være at give efter her. Skal den danske Rigsdag styre dansk Sukkeravl, maa den ogsaa være i Stand til at modstaa Pres, selv hvor dette kan være politisk betinget.

Det gælder ogsaa for det af Kommunisterne under Nr. 8 stillede Ændringsforslag, om Forholdene paa Roemarkerne, at vi her maa tage et rent sagligt Standpunkt.